

The Hungarian Language
Journal of the Society of Hungarian Linguistics

Managing Editor

DEZSŐ JUHÁSZ

Editors

TAMÁS FARKAS, RUDOLF SZENTGYÖRGYI

Editorial Board

**IMRE BÉKÉSI, KÁROLY GERSTNER, LÁSZLÓ HONTI,
ISTVÁN HOFFMANN, FERENC KIEFER, JENŐ KISS,
ISTVÁN NYOMÁRKAY, PÉTER SIPTÁR, ISTVÁN SZATHMÁRI**

Advisory Board

**SUSAN GAL (USA), DANILO GHENO (I), RIHO GRÜNTAL (FIN),
VALENTIN GUSEV (RU), JÁNOS PÉNTEK (RO),
MAREK STACHOWSKI (PL), EBERHARD WINKLER (D)**

CONTENTS

ZOLTÁN, ANDRÁS: Some chronological and geolinguistic problems of Slavic borrowings into Hungarian	1
TOLCSVAI NAGY, GÁBOR: The metamorphosis of pasts: Modifications in the semantic and narrative grounding of the Hungarian past tenses after the 18th century	10
KUNA, ÁGNES: Medical recipe as a genre in 16th–17th-century Hungarian: Genre in a functional cognitive framework. Part 2	27
P. KOCSIS, RÉKA: The typology of marginalia in Old Hungarian codices	42
VARGA, MÓNKA: On the marking of concession during the Middle Hungarian period	59
Minor contributions. KABÁN, ANNAMÁRIA: Figures of repetition in the construction of poetic texts. Jenő Dsida: A song about a missed confession	75
Etymologies. KISS, MARGIT: The history of Hungarian <i>gyaur</i> ‘giaour’ and <i>kaffer</i> ‘kaffir’ ...	80
Historiography of linguistics. BÁRDOSI, VILMOS: “Je sème à tout vent”: Pierre Larousse (1817–1874).....	87
Reviews. BODÓ, CSANÁD: Magdolna Kovács – Petteri Laihonen – Hanna Snellman eds., Culture, Language and Globalization among the Moldavian Csángós Today. – KONTRA, MIKLÓS: Peter Trudgill, Dialect Matters: respecting vernacular language: Columns from the Eastern daily press. – SLÍZ, MARIANN: Anita Rácz, Etnonimák a régi magyar településnevekben [Ethnonyms in early Hungarian placenames]. – BONYAI, GÁBOR: Márta Müller: „Ein unerträgliches Land von Begriffen”. Dialektlexikographische Konzeptionen im Vergleich	96
Miscellaneous. NAGY L., JÁNOS: Ont he thirtieth ‘József Implom’ Hungarian Spelling Contest ..	112
Society News. JUHÁSZ, DEZSŐ: The 112th General Assembly of the Society of Hungarian Linguistics. – BÉKÉSI, IMRE: János Nagy L. is 70	114
Data from the history of Hungarian. M. NAGY, ILONA – BÉNYEL, ÁGNES: Word historical data and commentaries from the Margaret Legend. Part 2	120

MAGYAR NYELV

A MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA

ALAPÍTVÁ: 1904-BEN

113.
ÉVFOLYAM

2017.
1. szám

MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
BUDAPEST

Felelős szerkesztő
JUHÁSZ DEZSŐ

Szerkesztők
FARKAS TAMÁS, SZENTGYÖRGYI RUDOLF

Szerkesztőbizottság
**BÉKÉSI IMRE, GERSTNER KÁROLY, HONTI LÁSZLÓ,
HOFFMANN ISTVÁN, KIEFER FERENC, KISS JENŐ,
NYOMÁRKAY ISTVÁN, SIPTÁR PÉTER, SZATHMÁRI ISTVÁN**

Nemzetközi tanácsadó testület
**SUSAN GAL (USA), DANILO GHENO (I), RIHO GRÜNTAL (FIN),
VALENTYIN GUSZEV (RU), PÉNTEK JÁNOS (RO),
MAREK STACHOWSKI (PL), EBERHARD WINKLER (D)**

TARTALOM

ZOLTÁN ANDRÁS: Szláv jövevényszavaink néhány időrendi és nyelvföldrajzi kérdése ...	1
TOLCSVAI NAGY GÁBOR: A múltak átalakulása. Jelentéstani és narratív lehorgonyzó módosulások a magyar múlt időkben a 18. század után	10
KUNA ÁGNES: Az orvosi recept mint szövegtípus a 16–17. században. 2. rész	27
P. KOCSIS RÉKA: Marginálistípusok az ómagyar nyelvemlékkódexekben	42
VARGA MÓNIKA: „Nem szólhatván, az Úristent segítségül hívta” – A fonák okság kifejezéséről középmagyar szövegekben	59
Kisebb közlemények. KABÁN ANNAMÁRIA: Ismétléshalakzatok a versszövegépítésben. Dsida Jenő: Dal az elmaradt vallomásról	75
Szó- és szólaszmagyarázatok. KISS MARGIT: Hitetlenek: mi köze a gyaurnak a kaffer-hez?	80
Tudománytörténet. BÁRDOSI VILMOS: „Je sème à tout vent”. Pierre Larousse (1817–1874)	87
Szemle. BODÓ CSANÁD: Magdolna Kovács – Petteri Laihonen – Hanna Snellman eds., Culture, Language and Globalization among the Moldavian Csángós Today. – KONTRA MIKLÓS: A vernakuláris nyelvváltozat tisztelete. Trudgill, Peter, Dialect Matters: respecting vernacular language: Columns from the Eastern Daily Press. – SLÍZ MARIANN: Rác Anita, Etnonimák a régi magyar településnevekben. – BONYAI GÁBOR: Müller Márta „Ein unermäßliches Land von Begriffen”. Dialektlexikographische Konzeptionen im Vergleich	96
Különfélék. NAGY L. JÁNOS: A harmincadik Implom József helyesírási versenyéről	112
Társasági ügyek. JUHÁSZ DEZSŐ: A Magyar Nyelvtudományi Társaság 112. közgyűlése. – BÉKÉSI IMRE: Nagy L. János hetvenéves	114
Nyelvtörténeti adatok. M. NAGY ILONA – BÉNYEI ÁGNES: Szótörténeti adatok és kommentárok a Margit-legendából. 2. rész	120

TÁJÉKOZTATÓ A MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁGRÓL

A Magyar Nyelvtudományi Társaságot illető közléseket (tagajánlás, elhalálozás, indítvány, javaslat, könyv- és egyéb adományok bejelentése) *Kiss Jenő elnök* címére (1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A) kell küldeni. – Az évi tagsági díj 4000 Ft, nyugdíjasoknak 2000 Ft, egyetemi és főiskolai hallgatóknak, gyesen, gyeden lévőknek 1000 Ft. Pártolói tagdíj 10 000 Ft. – A Társaságnak szánt pénzüsszegek (tagsági díj, kiadványok ára, céltámogatás) a *Magyar Nyelvtudományi Társaság* címére küldhetők (*Bakonyiné Tóth Gabriella* szervező titkár: 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, III. em. 324. szoba), vagy befizethetők a Társaság **Erste Bank 11991102–02102971 számú csekk számlájára**. A Társaság köszönettel fogadja a személyi jövedelemadó 1%-ára tett felajánlásokat; **adószám: 19007665-1-42.**

Félfogadási idő: kedd (a felolvasó ülések előtt): 14–16.30, csütörtök: 10–12 óráig. Telefon (félfogadási időben): 485-5200/5121 mellék.

A Társaság honlapja: www.mnyt.hu, imélcíme: tarsasag@mnyt.hu.

EGYÉB TUDNIVALÓK

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága, 1089 Budapest, Orczy tér 1. Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, imélben: hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: 303-3440. További információ: +36-80-444-444. • Külföldön terjeszti a Batthyány Kultur-Press Kft. (H-1014 Budapest, Dísz tér 3., tel./fax: 201-8891, imél: batthyany@kultur-press.hu). • Éves mutató: Kiss Gabriella. Tördelte Szabó Panna. Készült a START Nonprofit Kft. Nyírségi Nyomda üzemében. Felelős vezető: Balogh Zoltán vezérigazgató. **A folyóirat elektronikus változata olvasható a világhálón: <http://www.c3.hu/~magyarnyelv>. Imélcímünk: mny.szerk@gmail.com.**

Manuscripts and editorial correspondence should be addressed to *Magyar Nyelvtudományi Társaság / Society of Hungarian Linguistics*, Budapest, Múzeum krt. 4/A, H-1088 Hungary. E-mail: mny.szerk@gmail.com. Web: <http://www.c3.hu/~magyarnyelv>. Distributed in Hungary by Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága. Subscriptions accepted by newspaper carriers, and in the Magyar Posta Zrt. office: 1089 Budapest, Orczy tér 1. E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu. Distributed outside Hungary by Batthyány Kultur-Press Kft. (H-1014 Budapest, Dísz tér 3., tel./fax: +36-1-201-8891, e-mail: batthyany@kultur-press.hu).

**Folyóiratunk állandó támogatója
az MTA Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottsága.**

**Folyóiratunknak ezt a számát
támogatta:**

ISSN 0025–0228 (nyomtatott)

HU ISSN 1588–1210 (online)